

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců JUDr. Jaromíra Klepše a JUDr. Vladimíra Gabriela Navrátila v právní věci

žalobce: D. K.
bytem
zastoupeného Mgr. Jaroslavem Kadlecem, advokátem
se sídlem Tyršova 521, Tábor

proti

žalovanému: Ministr obrany
sídlem Tychonova 221/1
Praha 6

o žalobě proti rozhodnutí náměstkyně ministra obrany pro řízení Sekce právní
Ministerstva obrany ze dne 27. 6. 2016, č. j. 1297-2/2016-1322

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

I. Předmět sporu

Shodu s prvopisem potvrzuje.

1. Žalobce - jako voják z povolání - utrpěl dne 9. 3. 2011 během účasti na kurzu přežití ve sněhovém záhrabu poškození zdraví, a to periferní obrnu lícního nervu omrznutím obličeje. Poškození zdraví žalobce bylo podle § 115 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění účinném do 30. 6. 2016 (dále jen „*zákon o vojácích z povolání*“) hodnoceno jako služební úraz státu za vzniklou škodu. O právním základu odpovědnosti České republiky – Ministerstva obrany pravomocně rozhodl velitel Vojenského záchranného útvaru 1825 Tábor rozhodnutím ze dne 17. 7. 2012, č. j. 56-63/18/2011-1825.
2. Žalobce uplatnil nárok na náhradu za ztížení společenského uplatnění - o nároku rozhodla ředitelka Odboru pro právní zastupování sekce právní Ministerstva obrany rozhodnutím o náhradě škody za služební úraz ze dne 18. 3. 2015, č. j. 307-00965-12-30-20. Uvedeným rozhodnutím byla žalobci přiznána podle § 119 odst. 1 zákona o vojácích z povolání náhrada za ztížení společenského uplatnění ve výši 72.000,- Kč.
3. Dne 20. 6. 2014 uplatnil žalobce u služebního orgánu I. stupně nárok na náhradu za mimořádné ztížení společenského uplatnění ve výši 1.000.000,- Kč, neboť v důsledku služebního úrazu u něj přetrvávají trvalé následky (slzení oka, nedovře víčko pravého oka, problémy při kousání potravy).
4. Rozhodnutím ze dne 11. 3. 2016, č. j. 307-00965-12-46-20 (dále jen „*prvostupňové rozhodnutí*“) služební orgán I. stupně nárok na mimořádné zvýšení náhrady za ztížení společenského uplatnění nepřiznal. Proti tomuto rozhodnutí služebního orgánu I. stupně podal žalobce odvolání, které náměstkyně pro řízení sekce právní Ministerstva obrany dne 27. 6. 2016 rozhodnutím č. j. 1297-2/2016-1322 (dále jen „*napadené rozhodnutí*“) zamítla jako odvolací služební orgán.

II. Žaloba a vyjádření k žalobě

5. Žalobce v žalobě namítl, že dne 1. 1. 2014 vstoupil v účinnost občanský zákoník, kterým byla zrušena vyhláška č. 440/2001 Sb., a to konkrétně ustanovením § 3080, bod 237. S ohledem na tuto skutečnost nemůže být uvedená vyhláška v daném případě aplikována. Znění § 394 odst. 2 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce (dále též „*zákoník práce*“) nemůže na uvedené skutečnosti ničeho měnit, neboť právní vztahy nemohou být regulovány zrušeným právním předpisem, tj. předpisem, který není součástí platného právního řádu. V současné době ustanovení § 394 odst. 2 zákoníku práce odkazuje na zrušenou vyhlášku, tedy na právní předpis, který není součástí platného právního řádu. Jelikož zákoník práce v přechodných ustanoveních neobsahuje žádné ustanovení, které by řešilo aplikaci zrušeného právního předpisu, je nutno s ohledem na subsidiaritu občanského zákoníku vůči zákoníku práce (viz § 4 zákoníku práce) aplikovat v daném případě normy práva občanského.
6. Žalobce poukázal na nález Ústavního soudu ČR sp. zn. IV. ÚS 444/11 ze dne 5. 12. 2012, který konstatoval, že „*jednou ze záruk práva na ochranu zdraví fyzické osoby garantovaného článkem 31 odst. 1 Listiny základních práv a svobod je princip plného odškodnění za utrpěnou újmu na zdraví.*“

7. Dle názoru žalobce měl být daný případ posouzen podle norem práva občanského, v jejichž rámci byla pro potřeby soudní praxe zpracována Nejvyšším soudem ve spolupráci s dalšími odbornými subjekty „*Metodika Nejvyššího soudu k náhradě nemajetkové újmy na zdraví*“, která v případě kompenzace ztížení společenského uplatnění přistoupila k vytvoření zcela nového systému. Metodika Nejvyššího soudu k náhradě nemajetkové újmy na zdraví byla přijata za účelem sjednocení rozhodovací praxe soudů nižších stupňů a není závazným právním předpisem. K tomu je však třeba podotknout, že též aplikace bodové vyhlášky je v daném případě problematická, resp. mechanickým vyčíslením odškodnění jako určitého násobku základního bodového ohodnocení dochází ke zjevné disproporci mezi základními sazbami odškodnění podle předmětné vyhlášky a skutečným rozsahem újmy poškozeného, což vedlo ke zrušení bodové vyhlášky tzv. novým občanským zákoníkem a k přijetí koncepční změny právní úpravy, která stanovení konkrétní výše odškodnění ponechává na úvaze soudu (služebního orgánu). Znovuzavedení systému bodového ohodnocení pro oblast odškodňování bolesti a ztížení společenského uplatnění způsobené pracovním (služebním) úrazem vyhláškou č. 276/2015 Sb. se jeví problematické, protože nerespektuje systém stanovení náhrady podle metodiky Nejvyššího soudu a především opomíjí výchozí premisu rekodifikovaného civilního práva, totiž že rozhodovací činnost soudů při stanovení konkrétních částek je třeba oprostít od vlivu moci výkonné, která není oprávněna limitovat soudy v přiznání spravedlivé a dostatečné náhrady (viz nálezy Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 3122/15 ze dne 16. 2. 2016).
8. Žalobce namítl, že ze znaleckého posudku MUDr. P. F. ze dne 17. 12. 2014 plyne, že *„pacient po prochlazení utrpěl těžké postižení lícního nervu upravo, které vedlo k obrně obličejových svalů pravé strany. Tento defekt i přes léčbu je konečný a nemocný má těžce postiženou mimiku, pro neuzávěr oka mu hrozí poškození rohovky s možným trvalým poškozením zraku, je společensky těžce hendikepován pro nemožnost najít se bez vytékání tekutin z úst i pro kosmetický defekt, který mu způsobuje psychické trauma ve styku s okolím a je překážkou při hledání zaměstnání“*. Žalobce namítl, že žalovaná se dostatečně nevypořádala s námitkou nezohlednění znaleckého posudku, neboť z obsahu odůvodnění napadeného rozhodnutí není zřejmé, zda tedy výše citované závěry znalce považuje žalovaná za nepravdivé či vyvrácené a namísto toho uvádí vlastní konstrukci dopadů služebního úrazu na život žalobce. Dle žalobce je tak napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.
9. Žalobce poukázal na to, že žalovaná v odůvodnění napadeného rozhodnutí dále uvádí, že ze znaleckého posudku ani z jiného podkladového materiálu nevyplývá, že by se odvolatel léčil s psychickými problémy, resp. že byl diagnostikován psychickou poruchou v důsledku služebního úrazu, která byla řešena medikací či jinou terapií. Zároveň připouští, že kosmetický defekt nastalý v důsledku služebního úrazu může žalobci způsobovat jistý diskomfort, nicméně dle služebních orgánů se nejedná o diskomfort hodný zvláštního zřetele, který by sám o sobě zakládal nárok na mimořádné odškodnění žalobce. Jinými slovy žalovaná říká, že pokud se žalobce neléčí s psychickou poruchou, pak žádnou netrpí, resp. pokud trpí, tak jen trochu. Žalobce k tomu uvádí, že poškození zdraví se u něj projevuje v obličejové části a hendikepuje jej ve společenském styku, což však neznamená, že se společenskému styku vyhýbá a uzavírá se před světem. Diskomfort, který žalobce trpí z daného důvodu, by spíše než podle tabulek bylo vhodné posoudit tím, jak by se průměrný člověk cítil ve společnosti s postižením odpovídajícím postižení žalobce.

10. V odůvodnění napadeného rozhodnutí se žalovaná dále zabývá námitkou žalobce, že služební orgán I. stupně se ve svém rozhodnutí nezabýval poklesem pracovní schopnosti žalobce. K tomu žalovaná uvedla, že služební orgán I. stupně se tímto zabýval, avšak dospěl k závěru, že snížení pracovní schopnosti nedosahuje takové úrovně, která by odůvodňovala poskytnutí mimořádné náhrady. Dle žalobce však jím popsany pokles pracovní schopnosti (plyne z posouzení orgánu sociálního zabezpečení) nelze považovat za marginální, neboť se nemůže nepromítnout do možnosti zajišťovat v budoucnu své záležitosti, a to nejen výdělkové.
11. V napadeném rozhodnutí taktéž žalovaná podle názoru žalobce dostatečně nezhodnotila námitku, že služební úraz utrpěl žalobce v mladém věku, který významně ovlivnil jeho sportovní kariéru. Žalobce opakovaně zdůrazňuje, že služební úraz měl vliv na ukončení jeho profesionální boxerské kariéry. Je pravdou, že od roku 2010 se neúčastnil žádné boxerské soutěže organizované Českou boxerskou asociací, nicméně stále aktivně trénoval a připravoval se na další sportovní utkání, přičemž tyto nemusejí být nutně organizované Českou boxerskou asociací. V době služebního úrazu bylo účastníku řízení 23 let a s aktivní boxerskou činností byl nucen skončit až v souvislosti se služebním úrazem, v jehož důsledku se může boxu věnovat pouze již jako trenér, přičemž skutečnost, že tak činí, svědčí o tom, že na boxu před služebním úrazem nezanechal.
12. Náměstkyně – původní žalovaná - ve vyjádření k žalobě předdeslala, že žalobce uplatnil u služebního orgánu I. stupně z předmětného služebního úrazu nárok na odškodnění ztížení společenského uplatnění ve výši 1.000.000,- Kč dle ustanovení § 119 odst. 1 zákona o vojácích z povolání. Svůj nárok žalobce doložil znaleckým posudkem MUDr. P. F. ze dne 17. 12. 2014, v němž znalec bodově hodnotil na základě vyhlášky č. 440/2001 Sb., o odškodnění bolesti a ztížení společenského uplatnění, ve znění pozdějších předpisů trvalé následky žalobce pol. 0181 – traumatická porucha lícního nervu těžkého stupně 600 body, čemuž odpovídá částka 72.000,- Kč (dle vyhlášky činila hodnota 1 bodu 120,- Kč). Služební orgán I. stupně (na základě znaleckého posudku předloženého žalobcem) rozhodnutím č. j. 307-00965-12-30-20 o náhradě za ztížení společenského uplatnění žádosti žalobce o odškodnění trvalých následků plně vyhověl. Přesto proti rozhodnutí služebního orgánu I. stupně podal žalobce dne 7. 4. 2015 odvolání, ve kterém namítal protiústavnost postupu služebního orgánu I. stupně spočívajícího v nesprávném způsobu odškodnění ztížení společenského uplatnění v rozporu se zákonem č. 89/2014 Sb., občanský zákoník. Uvedené rozhodnutí potvrdil též odvolací orgán, tj. náměstkyně pro řízení Sekce právní Ministerstva obrany rozhodnutím ze dne 21. 7. 2015, č. j. 1217-2/2015-1322, které napadl žalobce žalobou vedenou u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 11 Ad 19/2015.
13. Nynějším žalobním návrhem ze dne 25. 8. 2016 žalobce napadá rozhodnutí žalované, kterým bylo potvrzeno rozhodnutí služebního orgánu I. stupně, kterým nebylo žalobci přiznáno mimořádné zvýšení odškodnění ztížení společenského uplatnění, neboť jeho případ nebyl shledán jako zvlášť výjimečný a hodný mimořádného zřetele, jak předpokládá v ustanovení § 7 odst. 3 vyhlášky.
14. Žalovaná namítla, že nový občanský zákoník výslovně neupravuje, jak postupovat při odškodňování ztížení společenského uplatnění a jeho mimořádného zvýšení. V této otázce vydal Nejvyšší soud ČR metodiku, která stanovila nový způsob, jak postupovat při hodnocení ztížení. Žalovaná přitom zastává názor, že nový občanský zákoník sice zrušil

předmětnou vyhlášku, ale zároveň v rámci sjednocování soukromoprávní úpravy s novým občanským zákoníkem provedené zákonem č. 303/2013 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s rekodifikací soukromého práva, byl novelizován též zákoník práce, 45 novelizačními body. Novelizací ovšem zůstala nedotčena ustanovení o náhradě škody ve zvláštních ustanoveních zákoníku práce jako autonomní odlišná úprava, nezávislá na novém občanském zákoníku. Zároveň nebylo nijak zasaženo do přechodných ustanovení zákoníku práce, nebylo zrušeno jeho ustanovení § 394 odst. 2, které výslovně stanoví postup při odškodňování pracovních úrazů, tj. do doby nabytí účinnosti právní úpravy úrazového pojištění (zákon č. 266/2006 Sb., o úrazovém pojištění zaměstnanců) se při odškodňování bolesti a ztížení společenského uplatnění v pracovněprávních vztazích postupuje na základě předmětné vyhlášky. Tuto skutečnost nelze vyložit jinak, než jako úmysl zákonodárce neměnit dosavadní způsob odškodňování pracovních úrazů i po účinnosti nového občanského zákoníku. Pro podporu této úvahy lze také poukázat na novou právní úpravu platnou v oblasti odškodňování bolesti a ztížení společenského uplatnění v pracovněprávních vztazích, již stanovilo nařízení vlády č. 276/2015 Sb. ze dne 12. 10. 2015, a které nepřevzalo způsob odškodňování trvalých následků uvedený v metodice Nejvyššího soudu ČR.

15. Žalovaná uvedla, že zákon o vojácích z povolání v § 119 odst. 1 stanovil, že náhrada za bolest a náhrada za ztížení společenského uplatnění se poskytují za podmínek a ve výši, kterou určí zvláštní právní předpis. Tímto předpisem je vyhláška č. 440/2001 Sb. Pro oblast odškodňování ztížení společenského uplatnění ze služebního úrazu vojáka z povolání tedy v době uplatnění nároku žalobcem na uvedenou vyhlášku odkazoval zákon, jímž se odškodňování řídí, tj. zákon o vojácích z povolání, a nelze z důvodu zrušení vyhlášky soukromoprávním předpisem (novým občanským zákoníkem) pro oblast soukromoprávních vztahů, postupovat podle právně nezávazné metodiky Nejvyššího soudu ČR, která je svou povahou interním metodickým pokynem pro sjednocení postupu soudů, nikoliv obecně závazným právním předpisem. Služební orgán I. stupně, stejně jako žalovaná, je povinen respektovat ustanovení právních předpisů při svém rozhodování ve správním řízení. K problematice se vyjádřilo také Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR a Ministerstvo zdravotnictví ČR, kdy se ve Společném stanovisku k postupu při odškodňování pracovních úrazů a nemocí z povolání po nabytí účinnosti nového občanského zákoníku ze dne 28. 1. 2014 uvedená ministerstva shodla, že má být nadále postupováno při odškodňování bolesti a ztížení společenského uplatnění podle předmětné vyhlášky.
16. Dále žalovaná uvedla, že v zákoně o vojácích z povolání ve znění zákona č. 332/2014 Sb. účinném od 1. 7. 2015, je zakotveno zákonné zmocnění Ministerstva obrany k vydání prováděcí vyhlášky upravující postup určování výše náhrady za bolest a náhrady za ztížení společenského uplatnění způsobených vojákům služebním úrazem nebo nemocí z povolání při výkonu vojenské činné služby. S účinností od 1. 1. 2016 je pro odškodňování bolesti a ztížení společenského uplatnění uplatňována vyhláška Ministerstva obrany č. 346/2015 Sb., která ve smyslu novely zákoníku práce stanoví stejný způsob odškodnění trvalých následků prostřednictvím bodového hodnocení jako nařízení vlády v oblasti pracovních úrazů a nemocí z povolání pouze s rozdílem, že zcela absentuje zmocnění služebních orgánů k mimořádnému zvýšení odškodnění ztížení společenského uplatnění, které bude uplatňováno přímo u soudu.

17. K námitce žalobce, že rozhodnutí žalované je nepřezkoumatelné, neboť se žalovaná dostatečně nevypořádala s námitkou žalobce, že služební orgán prvního stupně nepřihlédl k obsahu znaleckého posudku MUDr. P. F. ze dne 17. 12. 2014, žalovaná uvádí, že znalecký posudek podal informaci o následcích služebního úrazu, a z těchto služební orgán I. stupně při svém rozhodování rovněž vycházel, když posuzoval, zda zůstaly zachovány gnostické, komunikační a intelektové schopnosti, zda je žalobce s ohledem na své poškození zdraví schopen běžné sebeobsluhy a není odkázán na péči třetích osob, zda jej poškození zdraví limituje v rodinném životě, a zda může s tímto poškozením zdraví vykonávat zaměstnání, při kterém uplatní své zkušenosti a dovednosti. Služební orgán I. stupně dospěl ke správnému závěru, že v těchto oblastech žalobce limitován není a vycházel přitom právě ze znaleckého posudku předloženého žalobcem. Závěry znaleckého posudku, co se týče posouzení zdravotního stavu žalobce, ani nemůže žalovaná úspěšně sporovat, neboť jí nepřísluší posuzovat medicínské otázky.
18. Pokud žalobce namítl, že v důsledku služebního úrazu trpí kosmetickou vadou v obličeji, což jej hendikepuje při společenském styku, což žalovaná při svém rozhodování nezohlednila, žalovaná uvedla, že v minulosti byl žalobce profesionálním boxerem a při výkonu této činnosti lze s nejvyšší pravděpodobností očekávat, že jedinec utrpí určité viditelné kosmetické vady, v mnoha případech trvalé. Argumentaci žalobce, že se díky kosmetickému defektu uzavírá před světem, lze tedy jen stěží uvěřit. Žalobce nedoložil v průběhu řízení, že by se pro zhoršený psychický stav následkem služebního úrazu léčil, a ani z jeho chování po služebním úraze nelze vyčíst, že by se cítil fakticky touto kosmetickou vadou limitován, ačkoli jde jistě o zásah do jeho osobnostní sféry, což žalovaná nezpochybňuje, nicméně jeho intenzita byla vyhodnocena tak, že je již plně odškodněn náhradou za ztížení společenského uplatnění v základní výši, která sama o sobě odškodňuje trvalé následky ze služebního úrazu a jejich zásah do kulturního, společenského, profesního a dalšího života žalobce.
19. Pokud žalobce dále namítl, že jeho snížená pracovní schopnost o 10% se promítá do jeho nejen výdělečných schopností, a to nikoliv marginálně, žalovaná uvedla, že služební orgán I. stupně se otázkou poklesu pracovní schopnosti žalobce zabýval dostatečně, když došel k závěru, že se žalobce nestal v důsledku poklesu pracovní schopnosti invalidním, a je tedy s to si (s jistými obtížemi) nalézt vhodné zaměstnání, při kterém by využil své zkušenosti a schopnosti. Tak se také stalo, kdy si žalovaná dovolí dokonce tvrdit, že žalobce jako trenér boxu využije plně své schopnosti, dovednosti, zkušenosti a práce jej uspokojuje i duševně. K odškodnění ztráty příjmů přitom slouží jiný druh náhrady, konkrétně náhrada za ztrátu na služebním platu po skončení neschopnosti výkonu služby, která je také žalobci pravidelně přiznávána a vyplácena.
20. Poslední námitkou žalobce je jeho mladý věk, v němž utrpěl služební úraz, a bylo zasaženo do jeho vrcholové sportovní kariéry, kterou musel v důsledku služebního úrazu předčasně ukončit a nedostatečné zhodnocení těchto zásahů do života žalobce při rozhodování žalované o nároku na mimořádné zvýšení odškodnění ztížení společenského uplatnění žalobce. V průběhu řízení před služebním orgánem prvního stupně byl žalobce opakovaně vyzýván, aby doložil, zda byly jako aktivity v době vzniku služebního úrazu na mimořádné úrovni. Z podkladů, které služební orgán I. stupně v řízení k tomu shromáždil, není prokázáno, že by byl žalobce v době služebního úrazu profesionálním sportovcem a jeho zapojení do této aktivity bylo na mimořádné úrovni. Vytýká-li žalobce žalované, že

nezohlednila, že byl v době služebního úrazu profesionálním boxerem, považuje žalovaná toto tvrzení žalobce za nedůvodné, kdy se mu tuto skutečnost nepodařilo v řízení prokázat. Co se týče věku žalobce v době vzniku služebního úrazu, tj. dne 9. 3. 2011, žalovaná, stejně jako služební orgán I. stupně, má za prokázané, že s ohledem na narození žalobce dne 22. 9. 1983, které vyplývá ze všech dokumentů založených v osobním spise žalobce (výuční list, vlastnoručně psaný životopis a další), nebylo žalobci v době vzniku úrazu 23 let, ale v roce 2011 bylo žalobci 28 let.

21. Městský soud v Praze v průběhu řízení *ex officio* zjistil, že s účinností od 1. 1. 2019 přešla působnost žalovaného služebního funkcionáře z náměstkyně pro řízení Sekce právní na ministra obrany, který je tak žalovaným služebním funkcionářem. V dalším řízení jednal s ministrem obrany jako se žalovaným služebním funkcionářem. Ten se k žalobě a k možnosti rozhodnout věc bez nařízeného jednání vyjádřil dne 28. 3. 2019 a ztotožnil se přitom již s vyjádřením, které ve věci dříve učinila náměstkyně dne 30. 9. 2016 jako tehdejší žalovaný.
22. Žalobce se k vyjádření náměstkyně či ministra obrany již nevyjádřil.

III. Posouzení věci Městským soudem v Praze

23. Městský soud věc projednal v mezích uplatněných žalobních bodů; vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného správního orgánu. (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.) O věci rozhodl bez jednání, neboť obě procesní strany s projednáním věci bez jednání nevyslovily nesouhlas; jejich souhlas s projednáním věci bez jednání je tak presumován podle § 51 odst. 1 s. ř. s. Městský soud nenařídil jednání ani z důvodu dokazování, neboť veškeré důkazy a podklady byly součástí správního spisu, z něhož soud při přezkumu napadeného rozhodnutí vycházel. Správním spisem se přitom dokazování neprovádí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008 – 117, publ. pod č. 2383/2011 Sb. NSS).
24. Městský soud předepisuje, že v řízení vedeném pod sp. zn. 11 Ad 19/2015 přezkoumával rozhodnutí náměstkyně ministra obrany pro řízení Sekce právní Ministerstva obrany ze dne 21. 7. 2015, č. j. 1217-2/2015-1322, jímž bylo k odvolání žalobce potvrzeno rozhodnutí ředitelky Odboru pro právní zastupování ze dne 18. 3. 2015, č. j. 307-00965-12-30-20 o přiznání „základní“ náhrady žalobci za ztížení společenského uplatnění ve výši 72.000,- Kč podle § 3 odst. 1 vyhlášky č. 440/2001 Sb. o odškodnění bolesti a ztížení společenského uplatnění (dále též „*vyhláška*“). Městský soud žalobu neshledal důvodnou, a proto ji zamítl.
25. V projednávané věci jde však o přezkoumání rozhodnutí, jímž žalobci nebylo přiznáno mimořádné zvýšení odškodnění za bolest a ztížení společenského uplatnění podle § 7 odst. 3 vyhlášky.
26. Výchozí spornou otázkou v projednávané věci je, jaká právní úprava v případě odškodnění žalobce za ztížené společenské uplatnění měla být aplikována. Městský soud v Praze byl v rozsudku ze dne 22. 12. 2017, č. j. 11 Ad 19/2015 – 24, toho názoru, že „*při posuzování právní úpravy aplikovatelné na určitý případ odškodnění bolesti či ztížení společenského uplatnění obecně rozhodný den, kdy došlo ke škodní události, tedy v daném případě den, kdy došlo k úrazu žalobce, nikoli dobu, kdy se ustálil zdravotní stav poškozeného, neboť tento je*

rozhodný např. pro posouzení běhu promlčecí doby, nikoli však pro posouzení z hlediska aplikace rozhodné právní úpravy.“

27. Tento právní názor však překonala judikatura Nejvyššího soudu týkající se problematiky odškodňování za bolest a ztížení společenského uplatnění. Její závěry shrnul městský soud v jiném svém rozsudku ze dne 26. 9. 2019, č. j. 10 Ad 15/2014 – 139, a totožný závěr přijal později i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 24. 1. 2020, č. j. 3 As 124/2017 – 31. Platí tedy, že nárok na odškodnění za ztížení společenského uplatnění *„vzniká v době, v níž je možné zdravotní stav poškozeného po úrazu, nemoci z povolání nebo jiném poškození na zdraví, popřípadě po jejich zhoršení, považovat za ustálený a v níž je tedy možné posoudit, jaký má změněný (zhoršený) zdravotní stav poškozeného prokazatelně nepříznivé důsledky pro životní úkony poškozeného, pro uspokojování jeho životních a společenských potřeb nebo pro plnění jeho společenských úkolů, a přistoupit k jeho bodovému ohodnocení. Ztížení společenského uplatnění tedy vzniká jinými slovy řečeno v době, kdy se zdravotní stav poškozeného zaměstnance po léčení natolik ustálil, že bylo patrné, zda a v jakém rozsahu ke ztížení jeho uplatnění v životě a ve společnosti došlo, a kdy lze tedy na základě skutkových okolností, které má lékař k dispozici, objektivně provést jeho hodnocení.“* (srov. bod 17 cit. rozsudku Nejvyššího správního soudu).
28. Ze správního spisu vyplývá, že žalobce o odškodnění za ztížení společenského uplatnění požádal dne 20. 6. 2014, vycházel přitom z přiložené lékařské zprávy Nemocnice Tábor (oddělení Neurologie – Neurologická ambulance Prim. MUDr. A. O.) ze dne 25. 3. 2014, z níž vyplývalo, že jeho zdravotní stav se ustálil natolik, že již bylo možné určit, že žalobce nese po úrazu trvalé následky ve smyslu postižení hybnosti pravé tváře, resp. v obou větvích n. v. facialis s problémy při přezvykávání, a že zcela nedovře víčko vpravo.
29. Datum ustálení zdravotního stavu žádá ze stran nezpochybňuje. Je tedy zřejmé, že zdravotní stav žalobce se ustálil v době, kdy byla již účinná právní úprava tzv. nového občanského zákoníku podle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Jednalo se tak o ustálení zdravotního stavu a vzniku nároku na odškodnění ztížení společenského uplatnění v období, kdy již pro odškodňování neplatil jednotný režim daný vyhláškou č. 440/2001 Sb. Naopak na základě ustanovení § 3080 bodů 237 a 238 občanského zákoníku byla vyhláška č. 440/2001 Sb. s účinností od 1. 1. 2014 zrušena, neboť nová občanskoprávní úprava opustila dosavadní způsob odškodňování újmy na zdraví, podle kterého se náhrada nemajetkové újmy na zdraví (její výše) určovala na základě bodového ohodnocení stanoveného v lékařském posudku podle sazeb upravených zrušenou vyhláškou. Nová úprava nadále stanoví, že při ublížení na zdraví odčiní škůdce újmu poškozeného peněžitou náhradou vyvažující plně vytrpěné bolesti a další nemajetkové újmy, že vznikla-li poškozením zdraví překážka lepší budoucnosti poškozeného, nahradí mu škůdce i ztížení společenského uplatnění, a že nelze-li výši náhrady takto určit, stanoví se podle zásad slušnosti (srov. § 2958 NOZ). Uvedená zákonná dikce byla následně rozvedena doporučujícím materiálem nazvaným *„Metodika k náhradě nemajetkové újmy na zdraví - bolest a ztížení společenského uplatnění podle § 2958 občanského zákoníku“*
30. Nabytím účinnosti „nového“ občanského zákoníku, se však občanskoprávní a pracovněprávní úprava odškodňování bolesti a ztížení společenského uplatnění rozštěpila, neboť provedenou rekodifikací soukromého práva zůstalo nedotčeno ustanovení § 394 odst. 2 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, které stanovilo, že do doby nabytí účinnosti

právní úpravy úrazového pojištění se postupuje podle vyhlášky č. 440/2001 Sb., o odškodnění bolesti a ztížení společenského uplatnění (...). Důvodem byla skutečnost, že v případě odškodňování pracovních úrazů a nemocí z povolání se jedná o náhradu škody v podobě újmy na zdraví, ke které došlo při výkonu závislé práce (srov. § 2 a 3 zák. práce), a že právní vztahy vznikající při jejím výkonu (individuální pracovněprávní vztahy) jsou předmětem zvláštní úpravy obsažené v zákoníku práce. (...) Občanským zákoníkem se pracovněprávní vztahy řídí jen tehdy, nelze-li použít zákoník práce, a to vždy v souladu se základními zásadami pracovněprávních vztahů (srov. § 4 zák. práce) (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. 5. 2019, sp. zn. 21 Cdo 3687/2018 a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2020, č. j. 3 As 124/2017 – 31).

31. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 24. 1. 2020, č. j. 3 As 124/2017 – 31 vyložil pro projednávanou věc stěžejní právní názor, že služební poměr je výkonem závislé práce. Uvedl, že „*právě tato povaha každého zaměstnaneckého vztahu je důvodem zvláštní právní ochrany zaměstnance, odůvodňující aplikaci speciální úpravy odškodnění nároků z pracovního, respektive služebního úrazu. Není přitom rozhodující, že zákon o vojácích z povolání upravuje výslovně a komplexně náhradu škody na zdraví vzniklou vojáku v důsledku služebního úrazu nebo nemoci z povolání (a tedy vylučuje aplikaci odpovídajících ustanovení zákoníku práce, řešících stejnou problematiku pro vztahy pracovněprávní). Koncepce odškodňování totiž zůstala stejná v tom smyslu, že služební úraz se posuzuje z hlediska nároků vojáka stejně jako pracovní úraz zaměstnance. Proto výši náhrady za ztížení společenského uplatnění u vojáka je třeba stanovit podle zásad, které platí pro pracovněprávní vztahy.*“
32. Z výše vyložených závěrů je podle názoru městského soudu zcela zřejmé, že výše odškodnění žalobce měla být určena nikoliv podle obecné úpravy předpisy občanského práva tj. podle nového občanského zákoníku, ale podle speciální pracovněprávní úpravy podle § 394 odst. 2 zákoníku práce vztahující se k případům, kdy měl tento nárok svůj původ v úrazu, ke kterému došlo při výkonu závislé práce.
33. Jestliže se tedy zdravotní stav žalobce ustálil dne 25. 3. 2014 (tohoto dne byla vydána lékařská zpráva prim. A. O. z Neurologické ambulance Tábor), popř. i nejpozději dne 17. 12. 2014, kdy byl vyhotoven znalecký posudek MUDr. F. (od obou podkladů žalobce odvozuje ustálení zdravotního stavu), je zřejmé, že rozhodná právní úprava odškodnění žalobce za ztížení společenského uplatnění měla být posuzována podle dle vyhlášky č. 440/2001 Sb. Pro úplnost městský soud dodává, že vzhledem k době ustálení zdravotního stavu se na odškodnění žalobce ještě nevztahoval režim nařízení vlády č. 277/2015 Sb. (účinné až od 26. 10. 2015) nebo vyhláška č. 346/2015 Sb. (účinná od 1. 1. 2016).
34. Touto otázkou se k odvolací námitce žalobce zabýval v napadeném rozhodnutí také žalovaný. Ten taktéž dospěl k závěru, že odškodnění žalobce za ztížení společenského uplatnění mělo být posuzováno podle vyhlášky č. 440/2001 Sb. z toho důvodu, že úprava odškodnění pro pracovněprávní resp. služební oblast zůstala setrvala i přes rekodifikaci soukromého práva na postupech dle vyhlášky č. 440/2001 Sb. (srov. strany 6 a 7 napadeného rozhodnutí). Služební orgány tedy ve věci aplikovaly správný právní předpis pro odškodnění žalobce. I když se městský soud v projednávané věci neztotožnil s dílčím názorem vysloveným v dřívějším svém rozsudku ze dne 22. 12. 2017, č. j. 11 Ad 19/2015 – 24, ohledně určení okamžiku pro posouzení právní úpravy rozhodné pro nárok na odškodnění žalobce, ztotožnil se s ním přesto ve stěžejním závěru, že žalobce měl být

odškodněn podle vyhlášky č. 440/2001 Sb. (srov. bod 11 cit. rozsudku ze dne 22. 12. 2017, č. j. 11 Ad 19/2015 – 24).

35. Z vyložených důvodů pak žalobní námitka, že žalobce měl být odškodněn podle předpisů občanského práva, tedy není důvodná.
36. Podle § 115 odst. 1 zákona o vojácích z povolání za škodu na zdraví, kterou voják utrpěl při výkonu služby, v přímé souvislosti s ním nebo pro výkon služby, (dále jen „*služební úraz*“) odpovídá stát. Podle § 116 písm. d) zákona o vojácích z povolání vojákovi, který utrpěl služební úraz nebo u něhož byla zjištěna nemoc z povolání, je stát povinen v rozsahu, ve kterém za škodu odpovídá, poskytnout náhradu za ztížení společenského uplatnění. Podle § 119 odst. 1 zákona o vojácích z povolání se náhrada za bolest a náhrada za ztížení společenského uplatnění poskytují jednorázově, za podmínek a ve výši, které stanovuje zvláštní právní předpis. Tento odstavec odkazoval formou poznámky pod čarou na vyhlášku č. 32/1965 Sb., o odškodňování bolesti a ztížení společenského uplatnění, ve znění pozdějších předpisů, tato vyhláška byla nahrazena s účinností od 1. 1. 2002 vyhláškou č. 440/2001 Sb., o odškodnění bolesti a ztížení společenského uplatnění. Zákonem č. 332/2014 Sb., kterým se mění zákon o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, byl § 119 s účinností od 1. 7. 2015 změněn tak, že odstavec 2 zní: *Ministerstvo stanoví vyhláškou postup při určování výše náhrady za bolest a za ztížení společenského uplatnění.*
37. Podle § 7 odst. 1 vyhlášky č. 440/2001 Sb. v rozhodném znění platilo, že výše odškodnění bolesti a ztížení společenského uplatnění se stanoví na základě bodového ohodnocení stanoveného v lékařském posudku. Podle § 7 odst. 3 vyhlášky platilo, že ve zvlášť výjimečných případech hodných mimořádného zřetele může soud výši odškodnění stanovenou podle této vyhlášky přiměřeně zvýšit. Městský soud poukazuje na to, že podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2011, č. j. 6 Ads 2/2011-66, je nezbytné ustanovení § 7 odst. 3 vyhlášky užit ve věcech služebního poměru vykládat tak, že o zvýšení odškodnění v případě služebních úrazů rozhoduje služební funkcionář podle stejných kritérií jako soudy v občanskoprávních a pracovněprávních věcech. Městský soud proto ve svých úvahách přiměřeně vycházel z judikatury Nejvyššího soudu k problematice soudního odškodňování za bolest a ztížené společenské uplatnění podle téže vyhlášky, v níž byla řada souvisejících otázek již vyřešena.
38. Předpokladem přiměřeného zvýšení odškodnění již stanoveného na základě bodového ohodnocení v lékařském posudku ve smyslu ustanovení § 7 odst. 3 vyhlášky je existence takových skutečností, které umožňují závěr, že omezení poškozeného nelze vyjádřit jen základním odškodněním za bolest nebo ztížení společenského uplatnění, které již samo představuje náhradu za prokazatelné nepříznivé důsledky pro životní úkony poškozeného a pro uspokojování i plnění jeho životních a společenských potřeb a úkolů. Zvýšení odškodnění podle ustanovení § 7 odst. 3 vyhlášky přichází v úvahu ve výjimečných případech hodných mimořádného zřetele, kdy možnosti poškozeného uplatnit se v životě jsou velmi výrazně omezeny či zcela ztraceny ve srovnání s úrovní jeho kulturních, sportovních či jiných aktivit v době před vznikem škody (srov. stanovisko občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 12. 1. 2011, Cpjn 203/2010, publikované pod č. 50/2011 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek a obdobně usnesení Nejvyššího soudu ze dne 10. 5. 2011, sp. zn. 21 Cdo 1477/2010); výrazné zvýšení

náhrady za ztížení společenského uplatnění je vyhrazeno především těm případům, kdy pro následky úrazu je poškozený téměř vyřazen ze života a kdy jeho předpoklady k uplatnění ve společnosti jsou téměř nebo zcela ztraceny, není schopen se sám obsloužit či dokonce upadne do stavu pouhého vegetativního přežívání apod. (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. 8. 2004, sp. zn. 25 Cdo 847/2004, publikovaný v Souboru pod C 3129).

39. Dospěje-li tedy soud (zde služební orgán) v konkrétním případě k závěru, že je naplněna hypotéza ustanovení § 7 odst. 3 vyhlášky (že jde o zvlášť výjimečný případ hodný mimořádného zřetele), je dále usměrňován relativně neurčitou dispozicí právní normy v tom ohledu, že zvýšení odškodnění musí být „*přiměřené*“. Úsudek soudu o přiměřenosti míry zvýšení odškodnění podle ustanovení § 7 odst. 3 vyhlášky vycházející jak z individuálních okolností posuzované věci, tak z obecné zkušenosti soudu včetně poznatků z jiných posuzovaných případů, musí dbát o to, aby přiznaná výše náhrady za ztížení společenského uplatnění byla založena na objektivních a rozumných důvodech a aby mezi touto přiznanou výší (peněžní částkou) a způsobenou škodou na zdraví existoval vztah přiměřenosti (srov. nálezy Ústavního soudu České republiky ze dne 29. 9. 2005, sp. zn. III. ÚS 350/03, na který ve svém odůvodnění odkazuje rovněž nálezy Ústavního soudu ze dne 16. 10. 2007 sp. zn. Pl. ÚS 50/05). Jestliže však nejde o zvlášť výjimečný případ hodný mimořádného zřetele, nemohou být již proto dány důvody pro přiměřené zvýšení odškodnění z důvodu „*aplikace principu přiměřenosti*“ (proporcionality) (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 10. 5. 2011, sp. zn. 21 Cdo 1477/2010).
40. Aplikoval-li městský soud uvedená východiska citované judikatury na projednávanou věc, usoudil o nároku žalobce následovně.
41. Žalobce je toho názoru, že v jeho věci jsou dány důvody pro mimořádné zvýšení odškodnění podle § 7 odst. 3 vyhlášky. V této souvislosti v žádosti ze dne 20. 6. 2014 (doplněné dne 28. 1. 2015) namítl, že žalovaná nedostatečně hodnotila znalecký posudek MUDr. P. F. ze dne 17. 12. 2014, skutečnost, že ke zranění žalobce došlo v mladém věku, že žalobce v návaznosti na zranění musel ukončit sportovní kariéru, že došlo k poklesu jeho pracovní schopnosti - nemůže vykonávat služební poměr a ani obor, ve kterém je vyučen - malíř/natěrač, že žalobce je omezen ve společenském životě, a že se žalobce potýká s psychickými problémy. Přiměřené odškodnění by podle názoru žalobce bylo 1.000.000 Kč.
42. Žalobce k těmto tvrzením ve správním řízení předložil následující podklady: k žádosti ze dne 20. 6. 2014 zprávu neurologické ambulance ze dne 25. 3. 2014 prim. MUDr. A. O., dne 28. 1. 2015 předložil znalecký posudek MUDr. F. ze dne 17. 12. 2014, dne 6. 4. 2015 předložil potvrzení České boxerské asociace. Poté si služební orgán I. stupně sám vyžádal a dne 30. 11. 2015 obdržel potvrzení České boxerské asociace ze dne 25. 11. 2015 a vyjádření klubu DTJ Prostějov ze dne 18. 9. 2015 ke sportovním aktivitám žalobce.
43. Vyšetření z neurologie MUDr. O. konstatuje nálezy zdravotního postižení žalobce „*obj: trvá lagofthalmus vpravo 3 mm, oslabení m. frontalis, m orbicularis oculi dx a risorius dx. Dg stav po recidivující idiopatické periferní obrně n. VII vpravo s reziduálnf lehkou parezou v obou větvích Závěr: trvalé následky ve smyslu postižené hybnosti pravé tváře resp v obou větvích n. vacialis s problémy při žvýkání, nedovře zcela víčka vpravo.*“

44. Posudkový závěr posudku MUDr. F. konstatuje obdobně: „traumatická porucha lícního nervu těžkého stupně 600 bodů. Pacient po prochlazení utrpěl těžké postižení lícního nervu upravo, které vedlo k obrně obličejových svalů pravé strany. Tento defekt i přes léčbu je konečný a nemocný má těžce postiženu mimiku, pro neuzávěr oka mu hrozí poškození rohovky s možným trvalým poškozením zraku, je společensky těžce handicapován pro nemožnost najíst se bez vytékání tekutin z úst i pro kosmetický defekt, který mu způsobuje psychické trauma ve styku s okolím a je i překážkou při hledání zaměstnání. Navíc pro uvedené onemocnění musel opustit službu v armádě se všemi ekonomickými důsledky pro svůj život i život své rodiny.“
45. Uvedené podklady tedy shodně konstatují totožné zdravotní postižení žalobce s trvalými následky.
46. Rozhodnutím ze dne 18. 3. 2015, č. j. 307-00965-12-30-20 byla žalobci podle § 119 odst. 1 zákona o vojácích z povolání ve spojení s § 3 odst. 1 vyhlášky přiznána toliko „základní“ náhrada za ztížení společenského uplatnění ve výši 72.000 Kč. Služební orgán I. stupně vycházel ze znaleckého posudku MUDr. F. ze dne 17. 12. 2014, jenž stanovil bodovou hodnotu zdravotního postižení žalobce ve výši 600 bodů; to dle hodnoty bodu 120 Kč odpovídalo finančnímu ohodnocení ve výši 72.000 Kč.
47. To, že znalecký posudek neohodnotil postižení žalobce ve zvýšené výši o dalších 50 % bodů ze základní hodnoty, nepředstavuje zákonnou překážku přiznání mimořádného zvýšení podle § 7 odst. 3 vyhlášky. Celkové bodové ohodnocení postižení je významné jen z hlediska výsledné výše odškodnění - je totiž významné, zda soud bere za základ pro další zvýšení odškodnění podle ustanovení § 7 odst. 3 vyhlášky úplné bodové hodnocení stanovené lékařem, včetně případného zvýšení podle ustanovení § 6 odst. 1 písm. c) vyhlášky, nebo jen nižší „základní“ hodnocení podle ustanovení § 3 odst. 1 vyhlášky. Proto v případě, že z důvodů podle ustanovení § 6 odst. 1 písm. c) vyhlášky lékař v posudku zvýší počet bodů (nejvýše o 50% celkové výše bodového ohodnocení ztížení společenského uplatnění), je toto zvýšení součástí bodového ohodnocení stanoveného v lékařském posudku, které je základem pro stanovení výše odškodnění ve smyslu ustanovení § 7 odst. 1 vyhlášky, a takto stanovenou výši odškodnění pak soud může postupem podle ustanovení § 7 odst. 3 vyhlášky v odůvodněných případech zvýšit (srov. stanovisko občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 12. 1. 2011, sp. zn. Cpjn 203/2010).
48. V projednávané věci je sporná nikoliv výše bodového hodnocení postižení žalobce, ale otázka, zda ve vztahu k postižení žalobce vůbec existují důvody podle § 7 odst. 3 vyhlášky pro výjimečné zvýšení odškodnění v případech hodných mimořádného zřetele. Pokud by tyto důvody existovaly, teprve poté by tu byla následná otázka, jaké zvýšení odškodnění by bylo přiměřené, jak bylo vyloženo výše.
49. K rozsahu dopadů zdravotního postižení do různých částí žalobcova života vyplývá následující. Česká boxerská asociace dne 24. 3. 2015 uvedla, že je u ní žalobce registrován od 25. 2. 2003 jako boxer DTJ Prostějov. Ve své závodní kariéře startoval za DTJ Prostějov v extralize a za BC Ostrava v 1. lize. Dále byl členem širšího reprezentačního družstva ČR v boxu. Na základě uvedeného vyjádření služební orgán I. stupně dále zjišťoval, zda byl žalobce profesionálním boxermem v době služebního úrazu. Dle vyjádření České boxerské

asociace ze dne 30. 11. 2015 není znám přesný termín ukončení aktivní činnosti žalobce jako boxera. V roce 2010 a 2011 se ovšem jeho jméno již neobjevuje na protokolech o utkání za DTJ Prostějov či Boxing Ostrava. V roce 2011 zcela určitě nestartoval v žádné soutěži organizované Českou boxerskou organizací, zároveň ovšem není vyloučeno, že by nestartoval v jiné soutěži, což je schopen zodpovědět pouze mateřský oddíl DTJ Prostějov. Služební orgán I. stupně se tedy obrátil na DTJ Prostějov, které sdělilo, že poslední utkání s žalobcem proběhlo v roce 2009 a jiné již není mateřskému oddílu DTJ Prostějov známo.

50. K výzvě služebního orgánu I. stupně ze dne 26. 1. 2016 se žalobce vyjádřil dne 13. 2. 2016 právě k otázkám sportovního zapojení, když uvedl pouze tolik, že z doložených podkladů nevyplývá, že by zcela ukončil sportovní činnost před úrazem. Boxu se totiž věnoval až do chvíle, kdy utrpěl zranění. Po celou dobu aktivně trénoval a při svém věku by se k aktivní závodní činnosti mohl vrátit, i kdyby nedošlo k úrazu.
51. Tyto podklady jsou založeny ve správním spise a jsou označeny následujícími pořadovými čísly: č. l. 49a sdělení České boxerské asociace ze dne 25. 11. 2015, č. l. 50 žádost služebního orgánu I. stupně k DTJ Prostějov, č. l. 51 sdělení DTJ Prostějov ze dne 18. 9. 2015, č. l. 52 – výzva služebního orgánu I. stupně k žalobci o vyjádření se k podkladům o sportovní činnosti žalobce, č. l. 53 vyjádření žalobce ze dne 13. 2. 2016 a č. l. 54 – prvostupňové rozhodnutí. Správní spis taktéž obsahuje další podklady (založeny až u č. l. 58) – sadu fotografií: diplom o výstupu žalobce na Gerlachovský štít ze dne 17. 10. 2015, fotografie patrně z facebookového profilu žalobce (označení jeho profilu je u těchto fotografií uvedeno) s datem pořízení výtisku 8. 3. 2016, které mapují různé oblasti žalobcova života – vysokohorský výstup (i v zimním období) i se značnou zátěží na zádech v tzv. nosiči (pivní sud), několik fotografií žalobce a patrně jeho manželky, řadu fotografií ze sportovních událostí, kterých se žalobce účastnil. Správní spis přitom neobsahuje žádný doklad o tom, že by se žalobce s těmito podklady ve správním řízení před vydáním prvostupňového rozhodnutí seznámil, popř. že by mu to služební orgán I. stupně alespoň umožnil (např. na základě výzvy k seznámení se s podklady rozhodnutí). Služební orgán I. stupně přesto z těchto podkladů vyvodil závěry, kterými vyvracel argumenty žalobce uvedené v žádosti o zvýšení odškodnění. Za absence takového dokladu ve správním spise má městský za to, že služební orgán I. stupně postupoval v rozporu s povinností dle § 36 odst. 3 správního řádu ve spojení s § 144 zákona o vojácích z povolání.
52. Podle názoru městského soudu se tedy jedná se o vadu správního řízení. Městský soud proto následně *ex officio* posoudil, zda tato vada měla vliv na zákonnost prvostupňového a navazujícího napadeného rozhodnutí (srov. § 76 odst. 1 s. ř. s.). Zohlednil, že uvedené podklady shromáždil služební orgán I. stupně k posouzení tvrzení a námitek, kterými žalobce poukazoval na závažný dopad zdravotního postižení do různých oblastí jeho života. Jedná se tedy o podklady, na základě kterých služební orgán I. stupně v prvostupňovém rozhodnutí „odpovídá“ na námítky žalobce. Pokud by městský soud obě rozhodnutí zrušil, služební orgány by k nápravě této vady nejspíše umožnily žalobci vyjádřit se k těmto podkladům. Dle zjevně vyjádřeného postoje žalovaného je však zřejmé, že již zastávané hodnocení těchto podkladů a závěry z nich by však nejspíše převzaly do svého rozhodnutí a nanejvýše by tyto úvahy doplnily jako reakci k eventuálním vyjádřením žalobce k těmto podkladům.

53. Ze správního spisu pak vyplývá, že přestože minimálně z prvostupňového rozhodnutí žalobce věděl o tom, že služební orgán I. stupně jeho tvrzení vyvracel i těmi podklady, se kterými předem nebyl seznámen, ani v odvolání na to nijak nereagoval a setrval na již dříve uplatněných námitkách týkající se nesprávného hodnocení dopadů následků úrazu do žalobcova života. Nesporoval tak použití zjištěných podkladů, nenamítl jejich nezákonnost a nepolemizuje ani se skutečnostmi, které služební orgán z těchto podkladů zjistil. Současně je třeba zohlednit, že vzhledem k tomu, že se tyto podklady týkají samotného žalobce a jsou veřejně dostupné právě v tom rozsahu, v jakém on sám informace a skutečnosti o sobě zveřejnil. Žalobce si tak nepochybně mohl být vědom a mohl tak předpokládat i to, že tyto skutečnosti (podklady) budou z totožných a dostupných zdrojů známy i služebnímu orgánu. Nejedná se tedy o podklady, které by žalobci před rozhodnutím služebnímu orgánu I. stupně nebyly známy. Žalobce rovněž v odvolání a později v žalobě ani neuvedl, jak by neseznámením s těmito podklady byla zkrácena jeho práva ve správním řízení vyjádřit se k věci a uplatnit námitky na podporu žádosti na zvýšení odškodnění. Žalobce ani nenamítl, že by tímto postupem služební orgán I. stupně zatížil své rozhodnutí nedostatečnými skutkovými zjištěními /srov. § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s./.
54. Městský soud proto shledal, že i když správní spis nedokládá, že služební orgán I. stupně postupoval před vydáním rozhodnutí v souladu s ustanovením § 36 odst. 3 správního řádu ve spojení s § 144 zákona o vojácích z povolání, neboť žalobce neseznámil s podklady před vydáním rozhodnutí a tímto postupem zatížil řízení procesní vadou. Tato vada však neměla vliv na zákonnost řízení ve věci žalobce a náprava tohoto procesního pochybení by na úrovni správního řízení by byla nevhodná a neefektivní. Městský soud proto neshledal důvod *ex officio* zrušit napadené rozhodnutí /srov. § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s./.
55. Služební orgán I. stupně poté k věci samé uvedl, že ze zdravotní dokumentace předložené účastníkem řízení vyplývá, že je schopen běžné chůze, sebeobsluhy, je schopen se sám dopravovat, jsou zcela zachovány jeho gnostické i komunikační schopnosti, nedošlo k poškození intelektových schopností, ani k narušení psychického stavu následkem předmětného služebního úrazu (účastník řízení nedoložil, že by se pro následky služebního úrazu léčil s psychickými obtížemi). Ačkoli služební orgán nezpochybnuje, že účastník řízení má trvalé následky, které jej limitují v jeho dalším profesním a osobním uplatnění, nedosahují takové intenzity, aby mohl být případ účastníka řízení považován za hodný mimořádného zřetele. Pokud žalobce uvedl, že má následkem služebního úrazu zhoršený psychický stav, nevyplývá tato skutečnost z jím předloženého znaleckého posudku, ani jiné lékařské zprávy. Ve znaleckém posudku je jako užívaná medikace uveden pouze Zodac (lék na alergie).
56. Dále služební orgán I. stupně zohlednil, že žalobci nebyl přiznán orgánem sociálního zabezpečení po posouzení jeho zdravotního stavu invalidní důchod, když poklesla pracovní schopnost pouze o 10%, z čehož vyplývá, že v rozsahu zachované míry schopnosti soustavné výdělečné činnosti je žalobce schopen obstarávat si prostředky na svou obživu prací s využitím dosavadních zkušeností a je schopen zabezpečovat své potřeby osobně bez pomoci třetích osob. Služební orgán poukázal na to, že žalobce ostatně od 30. 5. 2014 provozuje samostatnou výdělečnou činnost v oblasti poskytování tělovýchovných a sportovních služeb v oblasti boxu, jak vyplývá z veřejné části živnostenského rejstříku vedeného Ministerstvem průmyslu a obchodu. Z veřejného

osobního profilu vedeného na sociální síti Facebook bylo dále prokázáno, že účastník řízení vykonává trenérskou činnost ve sportovním klubu KBC Tábor, kdy se účastní zimních a letních soustředění včetně venkovních tréninků, zároveň se účastní zahraničních kurzů (Thajsko, 2015), na kterých zdokonaluje a trénuje své boxerské schopnosti. Žalobce se podle služebního orgánu I. stupně již od roku 2010 neúčastnil žádných boxerských soutěží, kdy tuto skutečnost žalobce v řízení i potvrdil. V době vzniku služebního úrazu žalobce již ukončil svou profesionální boxerskou kariéru bez souvislosti s předmětným služebním úrazem, a to dva roky před vznikem služebního úrazu.

57. Služební orgán I. stupně poté neměl za prokázané, že by byl žalobce v době služebního úrazu profesionálním sportovcem a že by jeho zapojení do této aktivity bylo na mimořádné úrovni. Co se týče věku žalobce v době vzniku služebního úrazu, tj. dne 9. 3. 2011, služební orgán I. stupně má za prokázané, že s ohledem na narození žalobce dne 22. 9. 1983, které vyplývá ze všech dokumentů založených v osobním spise žalobce (výuční list, vlastnoručně psaný životopis a další), nebylo žalobci v době vzniku úrazu 23 let, ale v roce 2011 bylo žalobci 28 let.
58. Co se týče vlivu na soukromý a rodinný život, služební orgán I. stupně z dat veřejné datové sítě zjistil, že žalobce má již založenu rodinu a v roce 2014 se oženil. Služební orgán tak nezjistil, že by se služebním úrazem negativně zasáhlo do rodinného a soukromého života.
59. Služební orgán I. stupně tak tvrzení, že následky služebního úrazu žalobce limitují ve smyslu, že nemůže pracovat v oblasti jeho zájmů, neshledal věrohodná, stejně jako skutečnost, že jej následky služebního úrazu limitují ve společenském styku a trpí v jejich důsledku psychickými obtížemi. Z informací uvedených na veřejném profilu je zřejmé, že účastník řízení se společenskému styku nevyhýbá, jako trenér se účastní soutěží pořádaných Českou boxerskou asociací.
60. Pro srovnání toho, které případy byly hodné mimořádného zřetele, služební orgán I. stupně uvedl rozsudky Nejvyššího soudu sp. zn. 21 2850/2006 ze dne 13. 12. 2007, nález Ústavního soudu ČR ze dne 29. 9. 2005, sp. zn. III. ÚS 350/03a v rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 25 Cdo 4764/2010 ze dne 26. 1. 2012.
61. Žalovaný se se závěry služebního orgánu I. stupně ztotožnil. Konstatoval, že služební orgán I. stupně se dostatečně zabýval znaleckým posudkem MUDr. P. F. ze dne 17. 12. 2014 a vycházel z jeho závěrů. Ze znaleckého posudku ani jiného podkladového materiálu nevyplývá, že by se odvolatel léčil s psychickými problémy, resp. že by byl diagnostikován psychickou poruchou v důsledku služebního úrazu, která by byla řešena medikací či jinou terapií. Toto tvrzení žalobce tedy nemá oporu ve správním spise. Služební orgán I. stupně, ani žalovaný nezpochybnili, že kosmetický defekt nastalý v důsledku služebního úrazu může žalobci způsobovat psychický diskomfort, nicméně na základě spisového materiálu mají shodně za to, že s ohledem na sociální a sportovní aktivity, kterým se žalobce prokazatelně věnuje navzdory kosmetickému defektu, nejedná se o diskomfort hodný zvláštního zřetele, který by sám o sobě zakládal nárok na mimořádné odškodnění.
62. Žalovaný k další odvolací námitce uvedl, že služební orgán I. stupně se poklesem pracovní schopnosti zabýval, snížení pracovní schopnosti však samo o sobě neznamená, že došlo k faktickému snížení příjmů odvolatele. Žalovaný uvedl, že v souladu s platnou

judikaturou a smyslem poskytování mimořádné náhrady za ztížení společenského uplatnění dospěl k závěru, že v případě žalobce nedosahuje snížení pracovní schopnosti takové intenzity, která by odůvodňovala poskytnutí mimořádné náhrady.

63. Pokud jde o sportovní aktivity, žalovaný zdůraznil, že v řízení bylo jednoznačně prokázáno, že odvolatel se již v roce 2011 nezúčastnil žádné soutěže pořádané Českou boxerskou asociací a poslední soutěže za DTJ Prostějov se zúčastnil v roce 2009, tedy 2 roky před služebním úrazem. K argumentu žalobce, že se mohl zúčastnit jiné soutěže než soutěže pořádané ČBA, nebo mohl soutěžit za jiný sportovní klub, žalovaný uvedl, že jej žalobce nepodložil žádnými důkazy. Skutečnost, že se odvolatel věnuje boxu, jako trenér z povolání jen nasvědčuje závěru, že trvalé poškození zdraví v důsledku služebního úrazu nemá mimořádný vliv na profesní život odvolatele a nezakládá důvod pro poskytnutí mimořádné náhrady za ztížení společenského uplatnění.
64. Dále i žalovaný poukázal na to, že z rodného čísla odvolatele (počínající číslem 83) je zřejmé, že žalobce se narodil v roce 1983. Správní orgán I. stupně tedy správně uváděl, že odvolatel utrpěl služební úraz ve svých 28 letech. K odkazům služebního orgánu I. stupně na soudní judikaturu žalovaný uvedl, že ty jsou zcela na místě a pregnantně vystihují charakter mimořádného odškodnění společenského uplatnění.
65. Žalobce tyto závěry obou služebních orgánů v žalobě napadá toliko polemikou a nevyvrací je žádnými konkrétními podklady.
66. Městský soud poté v rámci posouzení žalobních námitek shledal, že stěžejním podkladem pro ohodnocení ztížení společenského uplatnění z hlediska zdravotního byl ve správním řízení znalecký posudek MUDr. F. ze dne 17. 12. 2014. Ztížení společenského uplatnění žalobce bylo ohodnoceno 600 body. Samotný rozsah postižení žalobce a zachování jeho funkcí bylo shrnuto již výše. Znalecký posudek skutečně nekonstatuje základní, natož zásadní psychické postižení žalobce následkem zranění. Na jinak obecně ve správním řízení uplatněné námitky, že žalobce je postižen psychicky a je tím ztížen jeho styk ve společnosti, pak oba služební orgány podle názoru městského soudu adekvátně reagovaly právě poukazem na podklady ve správním řízení – zejména na fotografie ze soukromí žalobce. Z těch je totiž i podle názoru městského soudu zcela patrné, že žalobce se nevyhýbá pohybu a pobytu ve společnosti. Fotografie jsou navíc veřejně prezentovány žalobcem na sociální síti Facebook - i tato skutečnost pak svědčí nevěrohodnosti tvrzení žalobce, že ho následky zranění limitují ve společenském styku, natož aby zásadně ovlivnily jeho soukromí. Závěr služebních orgánů, že zásadní psychické postižení žalobce z podkladů správního řízení (znalecký posudek, fotografie ve správním spise) nevyplývá, tak obstojí. Ve správním řízení tedy nebylo zjištěno, že by psychické následky zranění měly být důvodem hodné zvláštního zřetele pro mimořádné zvýšení odškodnění.
67. V oblasti sportu, jakožto stěžejní žalobcově námitce, jistě vyplývá pro žalobce určité omezení výkonu aktivní činnosti. Charakter zranění – obrna lícního nervu – již z povahy věci nedovoluje, aby žalobce pravidelně a vrcholově sportoval v odvětví, kde se předpokládají údery do oblasti obličeje či horní části těla. Ve správním řízení však bylo prokázáno (a žalobce to nijak věrohodně nezpochybnil), že na vrcholové úrovni žalobce tento sport nevykonával již v době před zraněním s tím, že vrcholové činnosti zanechal ještě dříve. O vrcholovém účinkování žalobce v boxu, které by snad zranění přerušilo, tak

nebyly ani ze strany žalobce předloženy ve správním řízení věrohodné podklady. I když se lze ztotožnit se žalobcem, že se mohl boxu věnovat neoficiálně a připravovat se na budoucí „návrat“, o úrovni, výkonnosti a rozsahu této činnosti a o jejím významu pro svůj život k tomu ze strany žalobce (neboť to byl on, kdo tuto námitku vznesl v rámci vyjádření k této otázce) rovněž nebyly předloženy žádné podklady. Tato tvrzení žalobce tak zůstala nepodložená a neprokázaná.

68. Městský soud je ve shodě s oběma služebními orgány též názoru, že i samotný charakter postižení není až tak závažného charakteru, aby žalobci úplně znemožnil sportovní činnost v tomto odvětví. Žalobce působí jako trenér (zřejmě thajského boxu), což z fotografií ve správním spise vyplývá. Z fotografií rovněž vyplývá, že žalobce je schopen i namáhavého fyzického výkonu, když např. vynesl ve vysokohorském prostředí náklad (pivní sud) na zádech. Z těchto podkladů, které mapují faktické chování žalobce v jím zvolené činnosti a v prostředí, není tedy prokázáno, že by žalobce byl zraněním omezen tak, aby mu zcela bylo znemožněno sportovní zapojení a fyzická zátěž.
69. Městský soud k této námitce souhrnně uvádí, že žalobce ke skutkovým zjištěním služebních orgánů o vlivu služebního úrazu na sportovní činnost neposkytl ani v žalobě ani v odvolání dostatečnou skutkovou oponenturu. Městský soud je tak toho názoru, že z podkladů správního řízení zjevně vyplývá, že rozsah sportovního zaměření žalobce nebyl ani po služebním úrazu zcela zásadně ovlivněn. Zásadní ztížení společenského uplatnění v oblasti sportu tedy městský soud též neshledal.
70. Pokud jde o snížení schopnosti výdělečné činnosti, služební orgány podle názoru městského soudu zcela přiléhavě poukázaly na to, že pokles výdělečné schopnosti žalobce byl shledán ve výši 10 %. Z hlediska posouzení zbytkového pracovního potenciálu bylo tedy zjištěno, že tento byl zachován ve výši 90 procent. Služební orgány poté v této souvislosti vhodně poukázaly na to, že žalobce jako osoba samostatně výdělečně činná poskytuje trenérské kurzy boxu, výdělečné činnosti vlastními silami (navíc v oblasti svého sportovního zaměření) je tedy schopen. Jakkoliv se lze ztotožnit s tím, že žalobce je ze zdravotního hlediska částečně (avšak nijak zásadně) omezen, toto omezení se přesto týká fyzické stránky výkonu výdělečné činnosti v rozsahu zdravotního omezení žalobce. Je však jisté v možnostech žalobce, aby úměrně svým zachovaným (např. rozumovým ale i fyzickým) schopnostem a s přihlédnutím ke stále produktivnímu věku vykonával (a případně se naučil nově) činnost úměrnou zachovanému pracovnímu potenciálu. Samotné faktické snížení dosahovaného výdělku následkem úrazu pak není předmětem odškodnění za ztížení společenského uplatnění. Pokud by žalobce následkem úrazu dosahoval nižší výdělek, než by dosahoval ve služebním poměru, jednalo by se o majetkovou újmu, jejíž náhrada může být nárokována po státu podle ustanovení § 118 zákona o vojácích z povolání (přiměřeně srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 17. 4. 2013, sp. zn. 25 Cdo 3646/2012). Městský soud dodává, že náhradu ztráty na služebním platu služební orgán žalobci ostatně přiznal – ze správního spisu vyplývá, že tuto náhradu žalobci poskytoval již od roku 2012 a poskytoval ji i po vydání žalovaného rozhodnutí – např. rozhodnutími ze dne 8. 12. 2016, č. j. 307-00965-12-45-20, ze dne 2. 8. 2017, č. j. 307-00965-12-57-20-1322P. Z uvedených důvodů tedy snížení pracovního potenciálu žalobce o 10 % rovněž podle názoru městského soudu nepředstavuje okolnost odůvodňující mimořádné zvýšení odškodnění za ztížení společenského uplatnění.

71. Ze soudních rozhodnutí, ze kterých služební orgán I. stupně vycházel, vyplývá, že pro mimořádné zvýšení odškodnění svědčí mnohem závažnější postižení zdraví, než tomu bylo u žalobce. V rozsudku ze dne 13. 12. 2007, sp. zn. 21 Cdo 2850/2006 bylo jednonásobné navýšení základního ohodnocení přiznáno v situaci, kdy v důsledku zranění byl člověk ve věku 21 let poškozen na II. a IV. prstu levé ruky, přišel ke ztrátě koncového článku IV. a V. článku a k voperování umělého kloubu na ukazováčku. V rozsudku ze dne 26. 1. 2012, sp. zn. 25 Cdo 4764/2010, byl přiznán dvojnásobek základního bodového ohodnocení v situaci, kdy došlo u mladé ženy následkem autonehody k amputaci prstů na nohou, pórůzovým psychickým problémům s poruchami spánku a vzhledem k poškození pánve a dolních končetin se u ní stalo problematickým i případné těhotenství. Dále např. v judikátu Nejvyššího soudu ze dne 10. 5. 2011, sp. zn. 21 Cdo 1477/2010 byla obrna lícního nervu sice též ohodnocena 600 body, mimořádné zvýšení bylo na místě ale až v kombinaci s ostatními postiženími na zdraví dotčeného člověka (postižení sluchu, porucha stability, poruchy spánku, hypercitlivost na chlad, bolesti pravého kyčelního kloubu, trvalé slzení levého oka, obrna levého lícního nervu, zjizvení hlavy, krku a lokte). Městský soud je proto názoru, že služební orgány i s odkazem na výše citované rozsudky příhodně posoudily vhodnost odškodnění žalobce poměřením s případy typově vhodnými pro mimořádné zvýšení odškodnění.
72. Městský soud shrnuje, že služební orgány všechny požadavky žalobce poukazující na existenci okolností pro mimořádné zvýšení odškodnění posoudily jednotlivě a takto je neshledaly důvodnými. Městský soud nicméně v rámci úvah obou orgánů postrádá i souhrnné hodnocení toho, že žalobce je částečně omezen v několika stěžejních oblastech svého života. Podklady správního řízení však současně prokazují, že žalobce v těchto oblastech svého života není omezen zásadně. Jestliže pak služební orgány v podstatě shledaly, že každá z dotčených oblastí je u žalobce zachována a případně jsou do plného rozsahu i kompenzovány jinak, ani samotná skutečnost, že služební úraz změnil částečně život žalobce tak, že ten již není schopen realizovat svůj život plně v intencích před úrazem, nemůže pak podle názoru městského soudu představovat okolnost odůvodňující mimořádné zvýšení odškodnění podle § 7 odst. 3 vyhlášky.
73. Městský soud celkově uzavírá, že v projednávané věci neshledal důvody pro mimořádné zvýšení odškodnění žalobce za ztížení společenského uplatnění podle § 7 odst. 3 vyhlášky. Se závěry služebních orgánů obou stupňů se proto městský soud ztotožnil. Městský soud doplňuje, že vzhledem k tomu, že zde vůbec nebyly dány důvody pro mimořádné zvýšení odškodnění, tj. nebyla zde naplněna hypotéza ustanovení § 7 odst. 3 vyhlášky, nemohl se již zabývat dále tím, v jaké výši by takové zvýšení odškodnění mělo být přiměřené.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

74. Na základě všech shora uvedených skutečností městský soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
75. O nákladech řízení rozhodl městský soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. Žalobce nebyl ve věci úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný měl v řízení procesní úspěch. Městský soud mu náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť neshledal, že by žalovanému vznikly účelně vynaložené náklady nad rámec jeho běžné

činnosti (srov. např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014 – 47, č. 3228/2015 Sb. NSS).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 22. dubna 2020

JUDr. Ing. Viera Horčicová v.r.
předsedkyně senátu